

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.**

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym i z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na drugi kwartał 1858, od 1go kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu . . . . . 3 złr. 45 kr.
z pocztą . . . . . 4 złr. 30 kr.

Przesyłki (franco) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Nizsza Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Holandya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Szwecya i Norwegia. — Rosya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 13. marca. Dnia dzisiejszego wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część XIV. oddziału I. z r. 1857 dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 201. Traktat między Austryą i Sardynią, względem zamiany podróżujących, efektów, przesyłek pieniężnych i towarowych. Podpisany przez obustronnych pełnomocników w Turynie dnia 23go lipca 1856, wymieniany w ratyfikacyach tamże dnia 21. marca 1857, wykonany dnia 1. września 1857.

Sprawy krajowe.

(Konferencye celne. — Taxy sukcesyjne. — Pokłady torfu. — Uroczystości sekularne. — Wysuszenie bagien. — Wiadomości bieżące. — Pałac Dozów weneckich.)

Wiedeń, 10go marca. Nawrotne zagajenie zgromadzonej w Wiedniu konferencyi celnej przejęło wielką radością coraz liczniejszy zastęp tych, co pragną szczerze stanowczej jedności celnej między Austryą a Niemcami. Co do nowych instrukcyi zgromadzonych w Wiedniu pełnomocników państw związku celnego wyrażają nadzieję, że doprowadzą do załatwienia wszystkich dotychczasowych trudności. Instrukcyje te ściągają się szczególnie do wniosku austriackiego względem uchylecia ceł przewozowych. Jeśliby zaś instrukcyje te w obec przygotowawczego tylko zadania samej konferencyi nie okazały się dostateczne doprowadzić do stanowczego porozumienia, to nie należy zapominać, że obecne narady wiedeńskie ograniczone na Austryę i ościennie państwa niemieckie nie zmierzają do stanowczych rezultatów, ale mają tylko wypracować i przygotować wniosek dla ogólnego związku celnego, tudzież wyjaśnić i uporządkować potrzebne do tego materiały. Ze zaś poszczególne zdania zbliżają się już do wzajemnego punktu pośredniego, jest już teraz i to bardzo wiele; a godzi się upomnieć raz drugi i trzeci wszystkich lekliwych, chwiejnych i małodusznych, że chodzi tu o sprawę prawdziwie narodową, któraby naprawdę całe Niemce zjednoczyła i wzmoeniła.

— *Litografowana korespondencya austriacka* donosi: Na mocy istniejących w królestwie Pruskiem ustaw zachowuje rząd tamtejszy co do należytości od ruchomej spuścizny cudzoziemców stosunek wzajemności; c. k. ministerjum finansów postanowiło przeto, ażeby tak długo, dopokąd istnieją w Prusiech takie postanowienia prawne, nie pobierano od ruchomej spuścizny zmarłego w państwie austriackim poddanego pruskiego przepisanej taxy sukcesyjnej.

— W jeograficznem towarzystwie nalegał szef sekcji baron Czörnig na rozpoznanie pokładów torfu w Austrii. Cesarstwo posiada więcej jak 200 torfiastych gruntów, z których wiele mają po 1000 morgów rozległości, a przecież wydobywa się tylko z niektórych, i to bardzo niedostateczne korzyści. Pierwszy popęd do stanowczej zmiany tego stanu rzeczy wyszedł z koronnego kraju Salzburga, a baron Czörnig postanowił zawezwać jeograficzne towarzystwo, by naukowemi badaniami na wielki rozmiar utorowało drogę, na której mogłaby się potem bezpiecznie poruszać praktyczna czynność przedsiębiorczego ducha.

Tutejsze rosyjskie poselstwo otrzyma nietylko nowego szefa ale oraz nastąpią w niem rozmaite zmiany urzędników; i tak dotychczasowy pierwszy sekretarz legacyjny baron Knorring został mianowany radcą poselstwa na miejsce księcia Wołkońskiego, mianowanego postem w Dreźnie. Tutejszy sławny zakon Augustyanów Szkockich będzie obchodzić w maju swoją 700letnią rocznicę jubileuszową. Książę Henryk Jazomirgott powołał tu pierwszych mnichów tego zakonu w 1158 roku.

Karlsbad, 28. lutego. Mieszkańcy Karlsbadu, zachęceni wezwaniem swego radcy gminy, robią przygotowania do uroczystego obchodzenia 500letniej rocznicy jubileuszowej swego miasta.

Medyolan, 27. lutego. Względem pożyczki, którą przedsiębiorcy wysuszenia bagnisk Valli grandi Veronesi zamierzają zaciągnąć u c. k. uprzywilejowanego narodowego banku, raczył Jego Mość Cesarz zezwolić, ażeby Państwo przyjęło porękę spłaty tej pożyczki, i aby skarb państwa za zwrotem z kwot zebranych pożyczką, zaliczał tymczasowe wszelkie do dalszych robót wysuszania potrzebne sumy w ratach miesięcznych.

Wenecya, 6. marca. Jego Cesarzewiczowska Mość najdosłojniejszy Arcyksiążę jenerał-gubernator zwiedził przedwczoraj tę salę w pałacu Dozów, do której idzie się tak zwanemi złotemi schodami. Jak słyhać, zamierza Jego Cesarzewiczowska Mość przywrócić niektórym salom, a mianowicie: salom „degli Ambasciatori“, „del Senato“, „delle Guattro Porte“ i „Anticollegio“ dawne znaczenie. Mają służyć przy uroczystych audyencyach i w ogóle przy wszystkich ważnych aktach rządowych.

Ameryka.

(Rozpoznanie traktatu wzajemności z Anglią. — Proces Walkera i stronników jego.)

Senat w Washingtonie zlecił wydziałowi spraw zagranicznych rozpoznać, czy nie byłoby stosownie, zawarty z Anglią traktat wzajemności wyjąć z mocy obowiązującej. Okręt „Banchetta“ schwytyany za podejrzenie, że się trudni handlem niewolnikami, i postany pod sąd do Nowego Jorku, został dla braku dowodów na wolność wypuszczony.

— Sąd przysięgłych w Nowym Orleanie wytoczył proces tak zwanemu pułkownikowi Anderson i niektórym innym towarzyszom Walkera. Wychodzący w Luzyanie dziennik z 5go lutego donosi bliżej:

— Po dłuższej naradzie potwierdził sąd przysięgłych na Andersona i jego towarzyszy wyrok o naruszenie ustaw neutralności. Decyzya ta nie zgadza się wcale z wyrokiem, wydanym na korzyść szefów ekspedycyi Walkera. Sprzeczność ta zagmatwa jeszcze bardziej już i tak zawiąlaną tę sprawę. Na mocy wydanego przez sąd przysięgłych wyroku, wystąpili więźnie na nowo przed trybunałem, który od każdego z nich żądał 2000 dolarów rękojmi. Wszyscy odrzekli, że jeszcze w ciągu tego dnia złożą kaucyę; tylko jeden Mac Michael został na słowo na kilka dni wypuszczony na wolność, ażeby się między swymi przyjaciółmi w Mobile postarał o potrzebną za siebie kaucyę. Sprawa ta wytoczy się znowu przed trybunał w miesiącu kwietniu.

Hiszpania.

(Czynności w Kortezach. — System hypotekarny.)

Madryt, 4. marca. Na wczorajszym posiedzeniu przyjęli Kortezy pięć poprawek wniesionych do projektu ustawy, na mocy której miano potwierdzić prowizoryczny projekt budżetu, ułożony podług kardynalnych rubryk przeszłorocznego budżetu. Senat jednakże nie przyjął tych poprawek. Espartero podał się do dymisji z urzędu senatora. (Podług depeszy telegraficznej agentury Havas nie przyjął senat dymisji Espartera).

— Izba Korteżów uchwaliła temi dniami podstawy, na których ma rząd ułożyć i przeprowadzić reformę systemu hypotekarnego. Rzecz sama nie znalazła żadnej opozycji w izbie, i powszechnie uznano, że kredyt własności gruntowej da się ustalić tylko po dokładnem prowadzeniu ksiąg tabularnych i wyraźnem oznaczeniem rozmaitych klas hypoteki; ale powstawano na formę prawodawstwa, która w samej rzeczy sprzeciwia się zasadom konstytucyi.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Proces Bernarda. — Wybory. — Uzbrojenia w marynarce. — Podróżni w Indyi.)

Londyn, 7. marca. Rosyjski ambasador, hrabia Chreptowicz, odjechał przedwczoraj do Paryża.

— Pan D'Israeli, szef partyi ministeryalnej w Izbie niższej, uprasza wszystkich przyjaciół rządu okólnikiem, ażeby 12. b. m. zajęli swoje miejsca w Izbie. Najbliższe posiedzenie Izby niższej nastąpi w przyszły piątek. Izba wyższa odroczone jest aż do poniedziałku, 15. marca.

— Jak utrzymuje paryski korespondent dziennika *Daily News*, posłał Malmesbury rządowi francuskiemu w drodze prywatnej projekt odpowiedzi na notę hr. Walewskiego, ażeby się dowiedzieć, czy rząd francuski zgadza się z tym dokumentem.

— Przedwczoraj po południu stał Bernard po raz czwarty przed sądem śledczym. Badano nowego świadka, lokaja Jourdain z hotelu *de l'Europe* w Bruxeli. Zeznał, że Alsopp (Orsini) mieszkał jedyną noc w hotelu a potem odjechał do Paryża z jednym z swych towarzyszy i z swym wierzchowcem. Później poznał świadka tego samego Alsoppa w więzieniu paryskim pod imieniem Orsiniego. Zuzanna Michelson z Sheffield zeznaje, że mąż jej jest Francuz, kowal z profesyi i że oboje mieszkali dawniej w Birminghamie, gdzie poznali Pierrego. Przed trzema laty przesiedlili się do Bruxeli, gdzie w styczniu odwiedził ich Pierri, i zaprosiwszy ich z sobą do takzwaney kawiarni szwedzkiej, złożył w ich ręce pakiet w objętości i wadze leżącej przed sądem bomby morderczej. Po południu wyjechał Pierri koleją żelazną odebrawszy swój pakiet. Lacroix właściciel hotelu *de la Monnaie* z Bruxeli zna oskarżonego, bo raz wysiadł był w jego domu. Było to na dniu 25. grudnia. Sierżant Smith zawiązał oskarżonego na dniu 2. marca, aby powrócił paszport otrzymany w grudniu zeszłego roku. Obwiniony odpowiedział, że paszport ten zniszczył i spalił. Według zeznania świadka Lacroix był paszport ten datowany z Londynu pod dniem 7. grudnia. Pani Brion z hotelu paryskiego *de France et Champagne* widziała tam razem Pierrego, Gomeza i Rudia. Obrońca oskarżonego p. Sligh nie może pojąć, jaki związek mają wszystkie te zeznania ze sprawą Bernarda. J. D. Parker ma zatrudnienie w pewnej aptece londyńskiej, gdzie obwiniony kupował dwa razy iagredencye przydatne do fabrykacyi eksplodującego srebra. W obudwóch razach był z nim razem jakiś cudzoziemiec, który lepiej od niego mówił po angielsku. Sąd odroczył dalsze posiedzenie i posłuchanie świadków do przyszłego czwartku.

— Dwaj nowi członkowie gabinetu, jenerałny prokurator (*attorney general*) sir Fitzroy Kelly i prezydent zakładów dobroczynności mr. Sotheron Estcourt utrzymali się bez opozycji w nawrotnych wyborach. Dotychczas nie wystąpił jeszcze nikt przy wyborach w zawody z którymkolwiek członkiem nowego gabinetu.

— Nowe francuskie przepisy paszportowe zajmują ciągle w wysokim stopniu publiczność angielską, która widzi w nich przeszkodę dla jednej z swych największych narodowych namiętności, t. j. podróżowania.

— Dziennik *Observer* pisze: „Dnia 28. lutego wsiadła znowu z rozkazu admiralicyi znaczna liczba majtków na pokład okrętów, które mają tworzyć pomocną eskadrę śrubową, uzbrojoną z jak największą szybkością. Flotyla łodzi kanonierskich w Hustar będzie zupełnie uzbrojona i spodziewają się, że w marcu już wypłynie na morze. Nowe dzieła fortyfikacyjne u ujść rzeki Humber i po innych punktach wybrzeżnych mają być jak najrychlej ukończone. Rząd ma zamiar powołać dla obrony wybrzeży 10.000 nowego żołnierza milicyi.“

— Paropływem Pera przybyło do Southamptonu 67 podróżnych z Oryentu i morza śródziemnego. Pomiędzy tymi znajduje się wdowa i córka jenerała Wilson, tudzież wielu pod Kawnpurem i Luknowem ranionych oficerów. Z oswobodzonych kobiet Luknowa nie przybyła żadna tym okrętem do Anglii nie ma też żadnych kalek na pokładzie.

Francya.

(Traktat ochrony literackiej w projekcie literackiej z Rosyą. — Projekt ustawy patentowej. — Czynnności ciała prawodawczego. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 7. marca. Nowomianowany ambasador francuski przy dworze petersburskim zajmie się, jak słyhać z pewnością, także zawarciem traktatu względem ochrony własności literackiej.

— Księżna Menżykow przybyła z liczną świtą do Paryża.

— Rada stanu zajmuje się w tej chwili projektem ustawy co do patentów na nowe wynalazki, który jeszcze w ciągu tej sesyi ma wytoczyć się przed obrady ciała prawodawczego. Według nowego projektu ma przywilej „na wynalazki nowych przemysłowych produktów, lub nowych środków do osiągnięcia przemysłowych rezultatów lub przemysłowych produktów“ trwać lat 15, lecz może być i przedłużony. Cudzoziemiec może także otrzymać patent we Francyi ale tylko na tak długo, jak długo trwa przywilej w jego kraju ojczystym. Właściciel przywileju musi opłacać roczny podatek stu franków, tudzież po 20 fr. za każde ulepszenie patentowanego przed-

miotu. Hrabia Dubois, znany z swej biegłości w tej gałęzi prawodawstwa, otrzymał zlecenie zająć się specjalnie wypracowaniem pomienionego projektu ustawy.

— Przedwczorajsze posiedzenie ciała prawodawczego przeszło bez wszelkich ciekawszych rozpraw, lubo po porządku dziennym nie powinno było zabraknąć przedmiotu do ważniejszych debat. Najprzód doniósł prezydent o śmierci p. Mercier, który brał jeszcze udział w obradach nad ustawami represyjnymi. Następnie przedłożono Izbie projekt ustawy, domagający się 202.000 fr. na rozszerzenie cesarskiej szkoły budowli mostów i dróg, tudzież inny projekt co do nowego dodatkowego kredytu w sumie 1,200.000 fr. na tajne wydatki policyi, jakie pociągnie za sobą przestrzeganie ustaw represyjnych. Przeciw temu drugiemu wnioskowi nie podniósł głosu żaden z deputowanych, przetoż z wyjątkiem trzech głosów opozycyjnych przyjęła go Izba jednomyślnie. Na końcu wniesiono jeszcze cały szereg projektów czysto miejscowej wagi, jak n. p. projekt, aby do budowy kościoła katedralnego w Marsylii przyczynił się skarb sumą 499.450 fr.

— Nawrotne paryskie wybory do ciała prawodawczego odbędą się z początkiem kwietnia według nowych list wyborczych, które wydane będą na dniu 31. marca.

— Wszystkich na prowincyi aresztowanych odsyłają władze do Paryża, gdzie po rozpoznaniu podniesionej przeciw nim załoby odzyskają albo wolność lub zostają internowani albo wydaleny.

— W dzień urodzin cesarzewicza ma kilku literatów, skazanych za przestępstwa prasy, doznać łaski monarszej.

Holandya.

(Nowa kolonia.)

— Najnowsza poczta wschodnio-indyjska przyniosła wiadomość, że rząd zamierzał wyprawić z końcem stycznia okręt do Nowej Gwinei, aby po części zbadać mało znany dotychczas kraj ten pod względem naukowym, częścią zaś aby wyszukać miejsce, dogodne do założenia kolonii. Na czele wyprawy stanie dotychczasowy rezydent w Banda, van der Goes, a będzie miał pod swemi rozkazami paropływ „Etna“ i oddział 50 żołnierzy. Holandya próbowała już dawniej w r. 1828 założyć kolonię w południowych stronach Nowej Gwinei, lecz wtedy nie udał się zamiar. Kolonizacya w tych stronach nabawia licznych trudności. Wzdłuż całych znanych wybrzeży wschodnich poczynają się zaraz od lądowisk nieprzebyte zarosła, a z krajowcami murzynami nie można w żadną wchodzić umowę. U północnych jednak wybrzeży ma położenie kraju nieco więcej sprzyjać osadnictwu.

Włochy.

(Sprawa Cagliari. — Proces polityczny w Liwornie.)

Odpowiedź gabinetu neapolitańskiego na notę hrabi Cavour w sprawie zagrabionego okrętu „Cagliari“ wypadła odmownie, jak przewidywano w Turynie. Nie zmieniając dawniejszego sposobu tłumaczenia utrzymuje rząd neapolitański, że paropływ „Cagliari“, mając nieprzyjacielską załogę na pokładzie, był tem samem okrętem nieprzyjacielskim. Osada okrętowa najechała Neapol na wzór korsarzy morskich, przetoż postąpił sobie rząd z zagrabionem paropływem jak z okrętem korsarskim według ustaw internacjonalnych. Następnie zaprzecza rząd neapolitański, jakoby paropływ „Cagliari“ przytrzymany był na otwartem morzu, pochwycono go bowiem na tak zwanych wodach terytoryalnych w obrębie jurysdykcyi neapolitańskiej. Właściciele okrętu, członkowie towarzystwa parowej żeglugi Rabalino et Comp. zawezwali tymczasem główniejszych prawników turyńskich i genueńskich, aby wydali swe zdanie w tej sprawie. Prawnicy przyznali słusność towarzystwu, przytaczając podobne wypadki, gdzie w taki sam sposób zagrabione okręta przeszły na powrót bez wszelkich trudności w ręce prawych właścicieli. Rząd sardyński wysłał temi dniami margrabię Provana, komendanta marynarki wojennej w zatoce Spezia z dwoma kapitanami okrętów kupieckich do Neapolu, aby sprawdzić stanowczo miejsce, na którym zagrabiono okręt.

Z Spezyi wydano ostatniemi czasy kilku emigrantów neapolitańskich.

— W wytoczonym obecnie w Liwornie politycznym procesie za wypadki z 30. czerwca wyraża zaskarżenie: „że zamierzono powstańczym zamachem obalić rząd, uapadnięto też w tej myśli żołnierzy i ośmiu zadano ciężkie rany, trzech zaś przyprawiono o śmierć.“ Z wyjątkiem kilku należą wszyscy schwytni spiskowi w liczbie 25 do niższych warstw ludności. Naczelnik zamachu Pacini uszedł ręką sprawiedliwości. Dziewięciu z oskarżonych byli już woprzód w rozmaity sposób karani bądź za przestępstwa polityczne, bądź za inne zwyczajne zbrodnie. Najmłodszy z nich liczy lat 18, najstarszy 33.

Niemce.

(Program podróży księcia Jerzego Saskiego królewicza. — Pożyczka austriacka. — Kodex handlowy.)

Drezno, 7. marca. Według dotychczasowych postanowień względem podróży Jego królewicz. Mości księcia Jerzego, ma książę najpierwej odwzajemnić w Paryżu przeszloroczne odwiedziny księcia Napoleona na tutejszym dworze, potem uda się w odwiedziny na kr. angielski dwór, a z Londynu dopiero pojedzie do Lizbony. Jak słyhać, łączy się z tą podróżą projekt małżeński. Cała podróż Jego królewicz. Mości potrwa do 3 miesięcy.

Frankfurt, 4. marca. Najnowsza austriacka pożyczka loteryjna znajduje na tutejszej giełdzie coraz większy udział. Ze-

szłego wtorku dochodziła suma zakupionych losów 230.000 złr., a wczoraj wynosiła przeszło pół miliona. Prócz tego zawiązało się tu towarzystwo, które miało zakupić w Wiedniu za 17 milionów tych losów po niższym kursie. Uczestnikami tego towarzystwa mają być tutejsze domy handlowe Erlanger i Königswarter i banki darmstadtzkie i luxemburskie.

Norymberga, 4. marca. Komisya zajmująca się ułożeniem kodeksu handlowego ukończyła temi dniami powtórne odczytanie trzech pierwszych tomów kodeksu i obrady nad przedłożonymi od zgromadzenia związkowego kwestyami prawa wexlowego, i wczoraj zamknął już tymczasowo jej posiedzenia pierwszy prezydent komisji Dr. Ringelmann. Z dniem 26. kwietnia zbierze się komisya nanowo w Hamburgu dla obradowania nad prawem morskiem. Jak wiadomo, będą dotychczasowe uchwały konferencyi i odnoszące się do tego protokoły podane do wiadomości powszechnej w drodze księgarskiej, a potem dopiero nastąpi trzecie ich odczytanie, przy którym mają być wzięte pod rozwagę wszelkie podane w dziennikach uwagi i życzenia publiczności. Pan minister Dr. Ringelmann odjechał wczoraj zaraz z powrotem do Mnichowa.

Dania.

(Spłata cła na Sundzie.)

Urzędowy dziennik *Departaments-Tidende*, ogłasza ugodę w sprawie cła na Sundzie, zawartą pod d. 25. stycznia między Danią a wolnym miastem Bremą. Przyznane Danii ze strony miasta wyuagrodzenie pieniężne wynosi 218.585 talarów i ma być wypłacone w 40 półrocznych ratach.

Szwecya i Norwegia.

(Koszta fortyfikacyi. — Zwolnienie sejmu. — Mormony.)

Sztokholm, 28. lutego. Przywołane od stanów państwa nadzwyczajne wydatki na obwarowanie rozmaitych punktów kraju wynoszą 5,383.348 talarów. Z tej sumy mają być 2,478.317 talarów wypłacone w latach 1858, 1859 i 1860, reszta zaś ma być zaliczona od razu.

Chrystiania, 25. lutego. Po wszystkich kościołach odczytywano dziś proklamacyę królewską, która na nowe nadzwyczajne zebranie powołuje Storthing norweską.

— W Drontheim postawiono pod sąd kilkunastu Mormonów za publiczne odprawianie swych obrzędów religijnych.

Rosya.

(Zmiany w marynarce. — Pomnożenie sędziów w armii orenburskiej.)

Petersburg, 27. lutego. Na wniosek wielkiego admirała wniesiono w cesarskiej marynarce 69 wyższych urzędów, a mianowicie w marynarskich korpusach artylerji, sterników floty, inżynierów, i mechaników, które po ukończonej wojnie znacznie zredukowano. Nowe uzbrojenie floty zostało w ten sposób uskutecznione, że flotę zaopatrzone w nowy rodzaj pałaszów z bakami do użycia przy zdobywaniu okrętów. Takiej nowej broni rozdano 6000 sztuk.

— Według raportu Orenburskiego generał-gubernatora, okazały się w armji Baszkirów wielkie zaległości w sądownictwie, licząc przeszło 4000 dawnych nie zakończonych procesów i wojskowych śledztw, a urzędnicy niemogą wydołać w załatwianiu bieżących spraw, których w tym roku jest już przeszło 2000. Wojskowe sądownictwo zostało zatem pomnożone a liczba sędziów na 2 wyższych audytorów i 6 audytorów podwyższona. Równocześnie wydano najsurowszy rozkaz względem załatwienia wszelkich zaległości.

A z y a.

(Raport jenerala Campbell.)

East India House w Londynie ogłasza depeze sir Colina Campbella, z głównej kwatery w warowni Futygurn pod dniem 5. stycznia do jenerał-gubernatora Indji wicehrabiego Kanninga: Po potyczce pod Kawnpurem, odbytej dnia 6. grudnia z kontyngentem gwaliorskim pozostawał naczelną wodzą jeszcze osiemnaście dni w Kawnpurze. Powodem tego pobytu było to, że naczelną wodzą uznał potrzebny, przestać sir J. Outramowi rozmaite zapasy do Alumbagu, zatem nim dalej ruszył, musiał się sam zaopatrzyć wprzód. Jednak w ciągu tych 18 dni niepróbowano weale. Pod wodzą brygadiera Hope wysłano jedną brygadę do Bituru, odszukać tam pozostałych skarbów Nana Sahiba. I rzeczywiście znaleziono w studniach pałacu znaczne sumy. Podczas gdy Hope znajdował się w Biturze, udał się brygadyer Walpole na Akbarpur i Etawę do Mynpuri. Miał on nie tylko powstańców rozprószyć, ale prócz tego dodano mu pod rozkazy nadzwyczajnego komisarza, ażeby zorganizował policje, karał przestępców, i tym sposobem przywrócił powagę rządu. Z południowej części Doabu, t. j. z krainy położonej między Gangesem a Dżumną wyparł jenerał Walpole powstańców i wszelki niebezpieczny motłoch. Sędziowie i nadzwyczajni komisarze ukazali się w zbuntowanych wioskach i dowiedli czynem, że rząd niemyśli puszczać buntów płazem. W Kawnpurze uorganizował sir Colin Campbell ruchomą kolumnę w pomoc cywilnej władzy. Wtedy dopiero, gdy większa liczba jego żołnierzy, których z rannymi wysłał do Allahabadu, wróciła do Kawnpuru, mógł naczelną wodzą opuścić to miasto. Najwięcej zależało mu na tem opanować Furukabad, przybyć tam dość wcześnie na pomoc kolumnie pułkownika Seaton, i potem połączyć się z korpusem brygadiera Walpole. Opuścił Kawnpur dnia 24. grudnia i wykonał swe ruchy zupełnie po myśli. Po drodze wysłał jenerala Windhama na zburzenie warowni w Futiah,

sam zaś zniszczył wszystkie na Gangesie znajdujące się łodzie. Przytem niezaniebdał zasłonić swe skrzydła i przywrócić pokój w Doabie. Dopiero pod Kalli-Nudda natrafił na opór. Łańcuchowy most na tej rzecze zburzyli powstańcy poczęści. Dobrze zasłoniony oddział wysłano do naprawy tego mostu. W tem ukazał się nagle nieprzyjaciel w znacznej sile, i uderzył na ten oddział. W tej potyczce wystąpił sir Colin Campbell z taką dzielnością jak pod Luknowem w czasie odsieczy tamtejszego garnizonu. Daleki by nieogłędnie uderzyć na nieprzyjaciela, ubezpieczył najpierw swe skrzydła obsadzeniem wioski położonej poniżej mostu na przeciwko znajdującej się tam mielizny. Wysłał patrol wzwyż rzeki dla zburzenia łodzi, potem zamaskował przednią straż, i przygotował się do walki. Sciągawszy główne swe siły, uderzył śmiało na nieprzyjaciela, którego wkrótce zmusił do odwrotu. Przy tej sposobności obwinia sir Colin Campbell swych żołnierzy o jedną tylko wadę, t. j. zapalczywość, zaledwie można ich było wstrzymać. Wkrótce po tej potyczce przyłączyli się pułkownik Seaton i brygadyer Walpole do armii naczelnego wodza. W Mynpurze zostawiono załogę, aby komunikacyjna linia z Agrą niebyła przerwana. W Futygurze była zatem cała siła sir Colina Campbella. Część Seatonu zapasów żywności przesłano natychmiast jenerałowi Outramowi. Oslawionego złoczyńcę, nazwiskiem Nadzir Khan, schwytano w mieście. Jenerał zmusił mieszkańców spełnić na nim wyrok. Dnia 4. stycznia został powieszony na bramie Futyguru. Pałac Newaba zburzono zupełnie. „Uważam za słusze“, pisze sir Colin Campbell „z pałaców naczelników niezostawić kamienia na kamieniu. Są oni o wiele winniejsi jak ich sprzymierzeńcy.“

Dziennik *Bombaj Times* donosi pod dniem 9. lutego, że niewiedzianno jeszcze z pewnością, czy sir Colin Campbell posunie się na Bareilly albo na Luknow; jednak w pierwszym jak w drugim razie niepowątpiewano o szczęśliwych jego działaniach następstwach. Brygadyer Walpole znajdował się w Bareilly. Do Kawnpuru przybyło 1200 wozów pod konwojem oddziału Sików. Sir Hugh Rose znajdujący się w Mundisurze, kazał powiesić władcę tej części centralnych Indji. Powstańcy zgromadzili się znowu pod Mundisurem. Kolumna pod wodzą Raine, zburzyła warownię Arryh, równie jak i pałac tamtejszego Radży, poczem udała się do Kotah. Anglicy obawiają się więcej gorącej pory roku jak nieprzyjaciela. Wywóz opium pomnożył się w ciągu 1857 roku o jedną trzecią.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 10. marca. Zapewniają, że nieporozumienie między Anglią i Francją zostało już uchylone. — Zapowiedziana broszura o Anglii ma dzisiaj wyjść z pod prasy i napisana jest w duchu pojednawczym.

Berlin, 9go marca. (Wiadomość zpoźniona dla przerwania linii telegraficznej). Z Petersburga donoszą z 8. b. m.: W sprawie włściańskiej utworzono tu główny komitet, którego prezydencyę obejmie sam Cesarz. Składa się z 13stu członków rady państwa, między tymi zasiadają Wielki Książę Konstanty, prezydent rady państwa książę Orłów i książę Bludow. — Mrozy nie ustają dotąd i sanna jest wyborna. — Raporta o działaniach na Kaukazie są pomyslnie.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 12. marca. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny: męc pszenicy (83 $\mathcal{E}$) 2r.32k.; żyta (78 $\mathcal{E}$) 1r.35k.; jęczmienia (68 $\mathcal{E}$) 1r.2k.; owsa (47 $\mathcal{E}$) 1r.3k.; hreczki 1r.37k.; grochu 1r.33k.; ziemniaków 45k.; — cetnar siana 54k.; okotów 40k.; — sąg drzewa bukowego 9r.30k., sosnowego 7r.15k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 12. marca.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski . . . . . mon. konw.	4	42	4	45
Dukat cesarski . . . . . " "	4	46	4	49
Półimperyal zł. rosyjski . . . . . " "	8	14	8	19
Rubel srebrny rosyjski . . . . . " "	1	35	1	36
Talar pruski . . . . . " "	1	32½	1	33½
Polski kurant i pięciozłotówka . . . . . " "	1	10	1	11
Galicj. listy zastawne za 100 złr. } bez	79	27	80	—
Galicj. listy zastawne za 100 złr. } kuponów	78	50	79	21
5% Pożyczka narodowa	83	45	84	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 12. marca.	złr.	kr.
instytut kupił prócz kuponów 100 po	79	30
" sprzedał " " 100 po	80	—
" dawał " " za 100	—	—
" żądał " " za 100	—	—
" Wartość kuponu od 100 złr.	—	46½

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 12. marca.
Oblig. długa państwa 5% 81½; — losowane obligacye 5% —; obligacyi długa państwa 4½% —; 4% —; 3% —; 2½% —; pożyczka loter. z r. 1834 —; z r. 1839 130½; z r. 1854 106¾; poz. nar. z r. 1854 84¾; Oblig. banku —; Akcyje bankowe 980. — Akcyje zakładu kredytowego 256. — Akcyje kolei póln. po 1000 złr. — — — Austr.-franc. akcyje kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wypłatą 298½; kolej żelazna lomb.-wene-

